

2023/0038M(NLE)

20.9.2023

STANOVISKO

Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova

pro Výbor pro mezinárodní obchod

Uzavření Dohody o volném obchodu mezi Evropskou unií a Novým Zélandem
(2023/0038M(NLE))

Zpravodajka: Michaela Šojdrová

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova vyzývá Výbor pro mezinárodní obchod jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

- A. vzhledem k tomu, že Nový Zéland je 53. největším obchodním partnerem EU, pokud jde o zboží; vzhledem k tomu, že v roce 2022 vývoz zemědělských produktů na Nový Zéland představoval 11,5 % (722 milionů EUR) celkového vývozu EU na Nový Zéland;
- B. vzhledem k tomu, že EU je třetím největším obchodním partnerem Nového Zélandu, pokud jde o zboží; vzhledem k tomu, že v roce 2022 vývoz zemědělských produktů představoval 64,9 % (1 822 milionů EUR) celkového vývozu Nového Zélandu do EU;
- C. vzhledem k tomu, že dne 24. února 2022 zahájila Ruská federace protiprávní invazi na Ukrajinu, jejíž dopady učinily potravinové zabezpečení a odolnost celosvětového potravinového systému ústředním bodem politické agendy; vzhledem k tomu, že potravinářská výroba v Evropě musí být proto považována za strategické odvětví a musí jí být přiznána stejná váha jako energetické bezpečnosti, obraně a boji proti změně klimatu na úrovni EU i na mezinárodní úrovni;
- D. vzhledem k tomu, že ruská útočná válka proti Ukrajině ukázala, že je třeba diverzifikovat obchodní dohody a snížit závislost na dovozu a vývozu založeném na omezeném počtu obchodních partnerů a že je důležité uzavírat obchodní dohody s podobně smýšlejícími partnery a rozšiřovat hospodářské vztahy Unie v dalších regionech, včetně asijsko-tichomořského regionu;
- E. vzhledem k tomu, že se EU rozhodla rozvíjet svou otevřenou strategickou autonomii, aby byla méně vystavena krizím a narušení dodávek;
- F. vzhledem k tomu, že zemědělská, environmentální a obchodní politika EU musí zajistit soudržnou evropskou politickou činnost;
 - 1. vítá zrušení cel na vývoz zemědělsko-potravinářských produktů z EU, včetně hlavních produktů, jako je vepřové maso (současná celní sazba: 5 %) a víno a šumivé víno (současná celní sazba: 5 %), což přináší nové obchodní příležitosti;
 - 2. se znepokojením konstatuje, že dohoda neobsahuje koncepci „reciproční doložky“, což je klíčový požadavek zemědělců k zajištění toho, aby se na všechny producentské země vztahovaly stejné podmínky, pokud jde o zemědělství a chov hospodářských zvířat, a tím byla zaručena jejich schopnost konkurovat na trhu a zlepšovat svou produkci;
 - 3. vítá začlenění ochrany zeměpisných označení vín a lihovin z EU do dohody, jakož i dalších zemědělsko-potravinářských produktů, jak je od roku 1995 vyžadováno Dohodou o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS); vyzývá Komisi, aby rovněž zajistila účinné prosazování pravidel ochrany zeměpisných označení na Novém Zélandu; bere na vědomí úsilí vynakládané na ochranu výrobců z EU, kteří produkují citlivé zemědělské produkty, prostřednictvím celních kvót, jejichž účelem je kontrolovaný přístup pro vysoce citlivé produkty; vyzývá Komisi, aby

v příštích dvou letech podala zprávu o pokroku dosaženém při začleňování norem EU v oblasti bezpečnosti produkce do ustanovení o udržitelnosti a dobrých životních podmínkách zvířat a do sociálních a environmentálních ustanovení;

4. vítá snahu o ochranu zvláštní situace nejvzdálenějších regionů v dohodě, neboť dohoda má dopad na produkty citlivé z hlediska hospodářství těchto regionů;
5. trvá nicméně na tom, aby Komise pečlivě řídila a monitorovala celní kvóty, průběžně informovala Parlament a zajistila, aby tyto kvóty byly využívány spravedlivě a účinně s cílem zabránit veškerým negativním důsledkům pro zemědělsko-potravinářské odvětví, a zejména pro masné odvětví; požaduje, aby monitorovací mechanismy byly transparentní a snadno srozumitelné pro všechny zúčastněné strany a aby byly uplatňovány tak, aby se zabránilo jakémukoli narušení trhu nebo překážkám pro evropské výrobce;
6. vyzývá EU, aby v souvislosti s dodatečnými celními kvótami pro zemědělské produkty uplatňovala každého čtvrt roku ochranná opatření, jako je sezónnost, jak umožňují pravidla Světové obchodní organizace, a zajistila tak, že budou zohledněny sezónní výkyvy ve výrobě a spotřebě, zejména evropského skopového masa, u něhož jsou každoročně zaznamenávána dvě období zvýšené poptávky, která evropští chovatelé hospodářských zvířat tradičně využívají k pokrytí svých nákladů; v této souvislosti trvá na tom, že další dovoz nesmí narušit trh během období nejvyšší domácí produkce; poukazuje na to, že produkce mléka a mléčných výrobků má v některých evropských regionech, jako jsou Azory, zásadní hospodářský a sociální význam; vybízí orgány EU, aby i nadále vedly dialog se zemědělci a místními producenty s cílem lépe porozumět jejich specifickým potřebám a výzvám, kterým čelí;
7. žádá, aby v případě, že je novozélandský produkt dovážen za podmínek, které způsobují nebo mohou způsobit vážné obtíže výrobcům obdobných nebo přímo si konkurujících produktů z EU, mohla Komise přijímat ochranná opatření:
 - a) na žádost členského státu;
 - b) na žádost kterékoli právnické osoby nebo sdružení bez právní subjektivity, které jedná jménem průmyslového odvětví Unie, tj. jménem všech výrobců obdobných nebo přímo si konkurujících produktů z Unie či jejich podstatné části; nebo
 - c) z vlastního podnětu, pokud je Komisi zřejmé, že existuje dostatek důkazů prima facie o vážných obtížích podle tohoto odstavce;
8. vyjadřuje znepokojení nad tím, že odvětví mléka a mléčných výrobků, hovězího a skopového masa v EU je pod tlakem v důsledku toho, že třetím zemím je umožněn přístup na trh; vyzývá Komisi, aby prostřednictvím podrobného předchozího posouzení zvažila kumulativní dopady současných i budoucích obchodních dohod na zemědělce v EU, zejména pokud jde o malé a střední zemědělské podniky, a v souvislosti s potřebou investovat do udržitelné místní produkce EU a chránit ji, jsou-li mezinárodní ceny příliš nízké, s cílem zajistit Evropanům dostatek potravin; konstatuje, že to zahrnuje vypracování podpůrné strategie pro zemědělce v EU, která by umožnila zejména snazší přístup k know-how a financování, rozvoj infrastruktury a podporu inovací a účinnosti v odvětví zemědělství; vyzývá k včasnému zveřejnění

aktualizovaného souhrnného posouzení dopadu všech obchodních dohod na zemědělská odvětví, které vypracovala Komise; trvá na tom, že je nezbytné zachovat rovné podmínky pro zemědělce, zemědělsko-potravinářské výrobce a pracovníky v EU; vyzývá proto k zavedení vhodných podpůrných opatření pro zemědělce v EU;

9. trvá na tom, že je třeba zajistit, aby tato dohoda nevedla ke snížení produkce nebo ztrátě konkurenceschopnosti zemědělců a chovatelů hospodářských zvířat v EU, což by mělo důsledky pro evropskou společnost jako celek; zdůrazňuje, že chov ovcí je klíčovým odvětvím pro udržení populace ve venkovských oblastech a je extenzivní, udržitelný a zásadní pro udržování horských oblastí a předcházení požárům; v této souvislosti poukazuje na to, že chov hospodářských zvířat hraje ve venkovských oblastech zásadní úlohu, a to jak ze socioekonomického hlediska, tak z hlediska životního prostředí, neboť vytváří pracovní místa a pomáhá udržovat krajinu; vyzývá Komisi, aby během přípravy této dohody zajistila dodržování sociálních a environmentálních norem EU pro evropské odvětví zemědělství a chovu hospodářských zvířat;
10. zdůrazňuje, že právní předpisy EU a Nového Zélandu týkající se používání pesticidů vykazují určité rozdíly, zejména pokud jde o regulaci osiva ošetřeného pesticidy, což může vést k rozdílnému legislativnímu zacházení s pesticidy nebo produkty ošetřenými pesticidy a k nekalé hospodářské soutěži pro zemědělce, kteří tyto produkty používají; vyzývá Komisi, aby objasnila, jak zajistí soudržnost norem uplatňovaných na dovážené produkty a produkty EU a zda uvažuje o konkrétní spolupráci nebo recipročních opatřeních za účelem zajištění ochrany biologické rozmanitosti a zdraví půdy jak na Novém Zélandu, tak v EU;
11. vyzývá EU, aby zavedla reciproční opatření, která zajistí, že dovoz z Nového Zélandu bude splňovat evropské environmentální a sociální normy a normy pro dobré životní podmínky zvířat v rámci výroby, a zaručila tak spravedlivé podmínky hospodářské soutěže mezi evropskými a novozélandskými zemědělci;
12. zdůrazňuje, že by uvítal pravidelnou výměnu osvědčených postupů mezi EU a Novým Zélandem, zejména pokud jde o předpisy týkající se nových šlechtitelských postupů a přilákání mladých lidí, zejména mladých žen, do zemědělství; dále zdůrazňuje potenciál této spolupráce z hlediska zlepšení zemědělské produktivity a udržitelnosti a podpory atraktivních a udržitelných kariérních příležitostí pro mladé lidi; konstatuje, že to může zahrnovat sdílení inovativních metod týkajících se využívání technologií, odborné přípravy a rozvoje dovedností a strategií pro nábor a udržení mladých lidí v zemědělství; vyzývá EU a Nový Zéland, aby se v zájmu průběžné koordinace a zlepšování zapojily do probíhajících diskusí, na kterých se podílejí jejich příslušné zemědělské organizace, o vývoji zemědělských postupů a norem udržitelnosti na obou stranách; vítá kapitolu o spolupráci týkající se udržitelných potravinových systémů a závazek zapojit se do přechodu k udržitelným potravinovým systémům;
13. zdůrazňuje, že je třeba zajistit odpovídající rámec pro monitorování na úrovni Unie, pokud jde o prosazování norem bezpečnosti potravin u dovážených výrobků;
14. vyzývá EU, aby nepřetržitě sledovala potenciální dopad dvoustranných obchodních dohod Spojeného království na přístup masných výrobků EU na trh Spojeného království i možnou nestabilitu či narušení trhu a neprodleně na ně reagovala, v případě

nezbytnosti přehodnocení dohody mezi EU a Novým Zélandem; zdůrazňuje, že průběžné a soustavné hodnocení a sledování obchodních toků a tržního chování a přizpůsobování obchodních politik a dohod mají zásadní význam pro zajištění rovných podmínek pro výrobce v EU a pro předcházení nežádoucímu narušení zemědělských odvětví EU dovozem potravin, na něž se vztahují normy odlišné od norem stanovených pro členské státy.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	19.9.2023
Výsledek konečného hlasování	+ : 29 - : 9 0 : 7
Členové přítomní při konečném hlasování	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Benoît Biteau, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Dacian Cioloș, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, José Manuel Fernandes, Paola Ghidoni, Dino Giarusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Eugenia Rodríguez Palop, Daniela Rondinelli, Bronis Ropé, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Veronika Vrecionová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Rosanna Conte, Peter Jahr, Tilly Metz, Michaela Šojdrová, Irène Tolleret, Emma Wiesner

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

29	+
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
ID	Gilles Lebreton
NI	Dino Giarrusso
PPE	Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, José Manuel Fernandes, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Marlene Mortler, Petri Sarvamaa, Michaela Šojdrová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Dacian Cioloș, Martin Hlaváček, Ulrike Müller, Irène Tolleret, Asger Christensen
S&D	Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Draagoș Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Juozas Olekas, Daniela Rondinelli

9	-
ID	Ivan David
PPE	Anne Sander
S&D	Maria Noichl
The Left	Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Benoît Biteau, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Tilly Metz, Bronis Ropé

7	0
ID	Angelo Ciocca, Rosanna Conte, Paola Ghidoni
PPE	Daniel Buda, Simone Schmiedtbauer
Renew	Jérémy Decerle, Emma Wiesner

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se